

یعقوب لیث و دستور تغییر زبان در ایران

۳۰ خرداد ۱۳۹۴ ساعت ۱۴:۳۳

یعقوب لیث موسس سلسله صفاریان که تصمیم به پایان دادن به حکومت اعراب بر ایران را گرفته بود در سال ۸۶۸ میلادی (۲۶ خرداد) شهر کرمان را آزاد کرد. در کرمان بود که یعقوب دستور اکید داد به زبانی که او نمی فهمد (عربی)، مکاتبه نکنند. از زمان افتادن ایران به دست عرب، تا آن روز مکاتبات اداری به زبان عربی صورت می گرفت.

یعقوب لیث موسس سلسله صفاریان که تصمیم به پایان دادن به حکومت اعراب بر ایران را گرفته بود در سال ۸۶۸ میلادی (۲۶ خرداد) شهر کرمان را آزاد کرد. در کرمان بود که یعقوب دستور اکید داد به زبانی که او نمی فهمد (عربی)، مکاتبه نکنند. از زمان افتادن ایران به دست عرب، تا آن روز مکاتبات اداری به زبان عربی صورت می گرفت. با صدور دستور اکید یعقوب لیث بود که «پارسی» بار دیگر زبان رسمی ایرانیان شد و رونق گرفت. یعقوب بود که خواست برای حروفی که در عربی نیست و در فارسی تلفظ می شود، جانشین بیابند تا خط الرسم تکمیل شود و سالها طول کشید تا ادیبان با هم به توافق رسیدند که «پ، چ، ژ، گ» را با افزودن نقطه و سرکش بر حروف عربی مشابه، به وجود آورند تا ترکیب حروف تغییر نکند و مقرر داشتند که از بکار بردن حروف خاص زبان عربی از جمله «ص، ض، ط، ظ، ث، ح، ع و ء» در واژه ها و اسامی فارسی خودداری شود. تکمیل این تغییرات هشتاد سال وقت گرفت و این اصلاحات حروف و تبدیل واژه ها در سال ۹۵۰ میلادی به پایان رسید و خط الرسم فارسی امروز به دست آمد. باید دانست که ایرانیان تنها مسلمانان آن زمان بودند که زبان ملی خود را از دست ندادند. می دانیم که ایرانیان ساکن «فرارود» و خراسان خاوری (افغانستان شمالی امروز) که تاجیک خوانده می شوند «پارسی» را از دست نداده بودند و گروهی از آنان با افتخار تمام خود را «پارسیوان = پارسیبان» می نامیدند. یعقوب که پرچم استقلال طلبی را در سیستان برافراشته بود در سال ۸۶۲ میلادی هرات و سال بعد سراسر شمال شرقی ایرانزمین و تا کابل را از دست عمال خلیفه بغداد بیرون آورده بود. یعقوب پس از آزاد کردن کرمان، با همان هدف، فارس و خوزستان را پس گرفت، مهاجرت قبایل عرب به ایران را متوقف و ممنوع ساخت و در سال ۸۷۸ با خلیفه عباسی مستقیماً وارد جنگ شد. او که از دیر العاقول یک عقب نشینی تاکتیکی کرده و در منطقه گندی شاپور (خوزستان) اردو زده بود پس از رد پیشنهاد صلح خلیفه، در پنجم ژوئن ۸۷۹ از بیماری قولنج درگذشت، همانجا مدفون شد و برادرش «عمرو» بر جای او نشست و مصلحت در آن دید که با خلیفه از در آشتی درآید و خلیفه هم حکومت وی را بر فارس، اصفهان، کرمان، سیستان، مکران (بلوچستان)، سند (ایالت جنوبی پاکستان امروز به مرکزیت شهر کراچی) و بخش هایی از خراسان به رسمیت شناخت.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/19549/ايران-زبان-تغيير-دستور-ليث-يعقوب>